

پیل ۱

حزیران ۱۹۲۷

صافی ۲

فلسفہ و اجتماعیات

مجموعہ سی

مدیری

محمد شروت

قیاطاش ایسہ سی فلسفہ و اجتماعیات
و تجارت مکتی اقتصاد معلی

مؤسسی

آلہ سری

استقلال ایسہ سی مدیری
وادبیات معلی

بر صابره

- نظری قسم : ہجان حقندہ علمی ضیا
- تربیتی قسم : اجتماعیات نہدر ؟ (« ورنہر زومبارت » دن) زہت شروت
- لسان تدقیقاتی ناصل یابیلر ؟ (« آ. مہیہ » دن) راعب ہلوسی
- شکل نظریہ سی اور خانہ سعد الدیہ
- افلاطونک اجتماعی فکرلری حامی منیج
- دیوان ادبیاتی : کلہر ورنزلر آلہ سری
- ہندسہ نہدر ؟ (« تہدینقتون » دن) م . الہامی
- اتحار علمی ضیا
- نظری قسم : مفردات پروغراملری : بر آنکت مجموعہ
- ایسہلردہ فلسفہ ، اجتماعیات و روحیات محمد شروت
- تحلیل و تنقیر قسمی : تورک مدنی تاریخ : ضیا کوک آلپ . محی الدیہ
- بر تنقیدہ جواب علی لامی
- علی کامی بک افندیہ م . ت .
- آینشتاین نظریہ لرینک علی قیمتی : حسنی حامد م . ا .

مجموعہ لردہ منتشر مہم باذیلر

ادارہ خانہ : استانبول - جنبری طاسم - استقرول ایسہ سی دافلندہ دائرہ مخصوصہ
استانبول - مطبعۃ ابوالضیا

اجتماعیات زرد؟

اجتماعیات اک کنیش معناسیله انسانلرک مشترک حیاتنه عائد بوتون بیلکیلری احتوا ایدر؛ بناءً علیه اجتماعیت نقطه نظرندن مطالعه اولونمق اوزره بشری حرک، یعنی بشری تاریخک علمیدر. حرث «Kultur» و تاریخ، بو صورتله مطالعه ایدیلنجه، باشقه لرینک حرکتنه مربوط بولونان، یاخود بونلرک تأثیری آلتنده اولان برطاقم حرکتلر اوزرینه مؤسس بر واقعه دیمکدر. بالنتیجه اجتماعیات، نه موجودایسه، اولمش ایسه ویا اولاجق ایسه اونک تثبیتی ایله اوغراشیر. بالنتیجه اولماسی لازم کلن شیئک، یعنی هر نوع سیاستک اجتماعیاتدن خارج قالماسی ایجاب ایدر.

بوکنیش معناده اجتماعیات، بربرندن واضح صورتده آیری ایکی علم شعبه سنی احتوا ایدر: فلسفی اجتماعیات، علمی اجتماعیات، فلسفی اجتماعیات، تاریخ فلسفه سی ایله عینی معنایه کلیر. یالکز بو معناده اولمق شرطیله فلسفی اجتماعیات ایچنده «Paul Barth» ک یاپدینی کیی، اجتماعیاتله تاریخ فلسفه سنی برلشدرمک دوغری اولور. تجربه ساحه سنی آشان هر نوع جمعیت علمی، بو معناده، فلسفی اجتماعیاته داخل اولور. «بشریتک انکشاف پرهنسیپلری» هرهانکی بر حرثی تظاهرك «ماهیتی»، «تاریخی تعیین ایدن عامللر» و کرک ماده جی ویا هرهانکی دیگر بر «تاریخ تلقیسی» کیی مابعدالتاریخی بر وصفی حائز اولان هر فکر، فلسفی اجتماعیاته عائد اولور. انسانلرک مشترک حیاتنه عائد اولان سیسته ماتیک و تجربی علمه، علمی اجتماعیات، - ویاخود دار و حقیقی معناده - اجتماعیات نامنی ویریورم. حقیقی معناسیله دیورم، چونکه بو علم شعبه سنه - فلسفی اجتماعیات شیمدی به قادار اولدینی کیی بوندن صوکراده تاریخ فلسفه سی نامیله تمامیله ایستدیکی کیی یا شامقده دوام ایده جک اولدقدن صوکر - «اجتماعیات» دن باشقه بر اسم بولامایز. عجبا بشریتک مشترک حیاتی حقنده تاریخک یاننده دیگر بر تجربی علم وارمیدر؟ (ماقس شهلهر Max Scheler) کیی برچوق بویوک انسانلر بونی انکار ایدرلر و بونلر فرض ایدرلرکه حرثه عائد بوتون تجربی علملر بالضروره تاریخه قابل ارجاع اولدینی کیی تاریخک یاننده ده مستقل وخصوصی بر شعبه اولمق

حقنه آنجق بشری حرثك مابعدالتاریخی ، یعنی فلسفی مشاهدہ سی نائل اولابیلیر .
 اوپله ظن ایدہرم کہ بونلر خطا ایدرلر . بالعکس تاریخك یاننده بشریتك مشترک حیاتی
 حقنده تجربی برعلم تأسیس ایتك بر وظیفه درکہ اوده علمی اجتماعیاتدر . واقعا بونك
 موضوعی ، تاریخك موضوعندن فرقلی اولماق ایجاب ایدر . فقط علمی اجتماعیات ،
 تاریخندن ، مشترک موضوعلرینه قارشی آلدقاری وضعیتك فرقلی اولماسیله آریلیر .
 تاریخی نقطه نظر ، فردی یه ، بردفعه اولان شئیته تعلق ایدر ؛ اجتماعی نقطه نظر
 ایسه تکرر یعنی ، انموذجی تعلق ایدر . بونك ایچوندرکہ اجتماعیات ، سیسته ماتیک
 بر علمدر . طانہ نبرغ محاربہ سی تاریخه ، طانہ نبرغ محاربہ سی اجتماعیاته ، برلین
 دارالفنونی تاریخه برلین دارالفنونی اجتماعیاته الخ .. عائددر . بالطبع هر ایکی مطالعه
 طرزی تطبیقاته کچنجه بربرندن بوسبوتون آریله ماز ؛ بالخاصه تاریخچیلر مستمرآ
 اجتماعیات مقوله لری ایله چالیشمق مجبوریتندہ درلر . نته کیم منفرد مسئله لر موضوع
 بحث اولدقجه فلسفی اجتماعیات ایله علمی اجتماعیات ده بربرندن قوتلی صورتده تفریق
 ایدیلہ مز . فقط بو حال ، یوروپه جکمز استقامتی تعیین ایدہ بیلیم کلمز ایچین مختلف
 مشاهدہ امکاتلرینی ، مفهوم اولمق اعتباریله بربرندن لایقیله تفریق ایتکه مانع دکلددر .
 چونکه « اجتماعیات » سر لوحه سی آلنده بوکون پیاسه یه حاکم اولا قارغشه لنی
 بر مقدار تنظیم ایتك آنجق بو صورتله قابل اولور .

*

**

بوکون علمی اجتماعیاتی خصوصی بر علم شعبه سی اولارق تأسیس ایدہ بیلیمك
 خصوصنده صرف ایدیلن فعالیتلر اعانه سیله عمومی بر قبوله نائل اولمق ایچین بربريله
 جدال ایدن مختلف تلقی طرزلرینی توصیف و تمیز ایتك اوزره بر قاج
 کله ده اعلایه ایتك ایستیورم . بکا اوپله کلیورکه اجتماعیاتی « شکلی » و « مادی »
 دییه ایکی یه آیرمق حیقماز بریوله کیرمک دیمکدر ؛ مختلف اجتماعیات « استقامت لرینك »
 جان دامارینی تشکیل ایدن نقطه لره تماس ایدہ بیلیمك ایچین مسئله یی ده ادریندن
 قاورامق لازمدر .

اگر ، انسان جمعیتی میخانیک و حیاتیاتده کی اصوللر ایله ایضاح ایتك خصوصنده
 هرکون تکرر ایتدیکنی کوردیکمز فقط جدی تلقی ایدہ میه جکمز تجربه لر دن صرف
 نظر ایدر سهك ظن ایدہرم کہ بربرینه تمامیه ضد اولان ایکی مختلف اساس تلقی میدانه
 چیقار . بو ایکی تلقی آراسنده کی فرق ، بوکون اجتماعیات ممثلرینك آراسنی آچان
 اوچورومك منشأیدر .

بو ايکي تلقيدن برينه ، روحی ، ياخود یسـيقولوژيک اجتماعيات ، ديکربنده
معنوی ، [۱] ياخود نواولوژيک Neologique اجتماعيات اسملرينی وبره جکم. بونلرک
ماهيت فرقلرينی چـوق ياقيندن تدقيق ايتمک ايجاب ايدر ؛ زیرا حقيقتده اجتماعي
مسئله لرک ادراکی ، بربرينه ضد اولان بو ايکي تلقی طرزینک صریح بر صورنده
تأثيری آلتنده در .

روحي ويا پسيقولوژيک اجتماعيات ، بشری حرثی ، بربری اوزرينه تأثير يابان
فردلره عائد معضل بر طاقم روحي حادثه لره شککنده تلقی ايتمکه وبو معضل روحي
حادثه لری ده نهائی وبسيط بر طاقم روحي اساس واقع لره ارجاع ايتمکه چالیشير .
بو نهائی اساس واقع لره حسلره سوق طبيعيلر وميلانلردر . بوصورتله انسان جمعیتی
بر « ميلانلر شسبکه سی » حالنده کوزوکور . بو تلقی به طرفدار اولانلر ، بشری
حرثی ، خارجی طبيعتله غایت صبقی بر مناسبتی حائز اولمق اوزره تصور ايدرلر ؛
او طبيعت که اوراده عینی ميلانلر ، انسانلر آراسنده اولدینی کيی مؤثردر . (انسان

[۱] Geist مفهومى يونانجه Nous کله سنک مقابلی اولوب اساس اعتباريله اوچ معنا
افاده ايدم بيلير :

اولا — روحی وارلنک خصوصى بر نوعی .
ثانياً — (هه غهل) ک مطلق وآفاق اولمق اوزره توصيف ايتدیکی Geist .
ونهايت — نه روحی ونه ده فیزیکی اولان بر وارلق .
بواوچ معنادن الک چوق استعمال اولونان برنجيسيدر . باخصوص علملرک تقسيمنده (معنوی
علملر و طبعی علملر) قصد اولنان معنا بودر . بو تصنيفده معنوی ، تماميله « روحی » یی
افاده ايتمه يور ايسده اوکا استناد ایدیور وغير روحی برطاقم عنصرلره برابر خصوصى بر وارلق
تمثيل ایدیور .

Hegel ک قولانديغی آفاقى ومطلق معنويات ، انفسی يعنى روحی وارلنک ، آنتيته زی ايله
اولان بر ترکیبدر . (آفاقى معنويات objektiver geist) روحی وارلنک ضدیدر ؛ حق ،
اخلاق ، (صنعت) ، دین وفلسفه مطلق معنوياته عائددر .

اوچنجیسی ايسه معنوياتک شيمدی به قادر معلوم اولان روحی و فیزیک وارلقدن ماعدا
« معنی و مال » عالمی ديه تشبیت اولونميسيدر . زومبارت ذاتاً مقاله سنده معنويات عالمی بو
شکلده کوسترييور . « نواولوژيک آ کلامتی ايسه ، معنوياتی آ کلامقدر و « معنایى ومآلى »
آ کلامتله مترادفدر . »

نه روحی ونه ده فیزیکی اولان بر وارلقه علاقه دار اولمايان منطق واردر . منطقک حکملرنده کی
هرکس طرفدن آ کلاشیلان « معنی » « مال » نه روحی و نه ده فیزیکی بر حادثه در . مثلاً
 $2 + 2 = 4$ دیدیکم زمان بونک افاده ايتدیکی شیء نه فیزیکی ونه ده روحیدر . ايشته
بالجمله حکملریمزک معناری اعتباريله عائد اولدقلری بويله بر وارلقه « معنی ومآل » عالمی دیرز .

جمعیتلرینی « حیوان جمعیتلری » نه قیاس ایتمک و انسانیتی حیوانات عالمندن انشعاب ایتدیرمک خصوصنده کی هوسلری خاطر لایمق کافیدر . اونلر ، تاریخی ، نهایت بوتون عالمک تابع اولدینی قانونلرک عیننه تابع عد ایدرلر . بونک ایچوندرکه بونلرک علمنه « ناتورالیست ، طبیعیاتی اجتماعیات » نامنی ویره بیلیرز .

روحي اجتماعیات ناصل هر حرثی، نهائی بر طاقم روحي واقعه لر اوزرینه استناد ایتدیرمکه غیرت ایدرسه، عینی صورتله آفایاً « معنوی » بی دخی « روحي » به ارجاع ایتمکه مجبوردر . بو صورتله لسان، دین، دولت، صنعت، اقتصاد روحي عنصرلره « ارجاع » اولوناچق و بونلرک منشائی، روحي حادثه لر اولق اوزره کوستریه جکدر . بسیط روحي حادثه لر ارجاع دیمک، « انسانک طبیعتنه » ارجاع دیمکدر . بو تقدیرده لسان، دین، دولت، اقتصاد، انسانلر طرفندن یاراتیلمادن اول موجود دکلدی؛ بونلر بربری اوزرینه تأثیر ایدن وفردی اولان روحلرک مولودیدر .

بو روحي اجتماعیاتک ال صوک غایه سی بوتون طبیعت علملرینه امتثالاً غایت منطقی اولارق بر « Nomologie » قانونیات وجوده کتیرمکدر . « نومولوژی » دن قصدیمز، بربریه مناسبتدار عدایدیلن عنصرلرک نهائی برطاقم اساسی حادثه لر تشکیل ایتدیکی بر عمومیتک قانونلرینی، یعنی عمومی قانونلری بولمقدر . جمعیت روحي ارجاع ایدیلنجه، یعنی اساس حادثه لر روحي بر طاقم عنصرلردن عبارت اولونجه، بوتون قانونیتک روحي ماهیتده اولماسی و اساس قانونلرکده روحي قانونلر اولمسی ایجاب ایدر . « ووندت » و طرفدارلرنده بونی واضح اولارق کورورز . بالنتیجه روحیات - خاصهً طبیعی علملر شکلنده تدوین اولونجه - اجتماعیاتک دخی استناد ایده جکی اساس علم اولور .

اجتماعیات، اجتماعی حیاتک حقوق طبیعیه به استناد ایتدیکی تلقیسندن روحیات سایه سنده قور تولق صورتیه، ایلک اول مستقل بر علم اولارق بو کوستردی کمز طبیعیاتی شکاده تظاهر ایتدی . بو جریانک باشلانغیجی اون یدنجی عصره اصابت ایدر . بالاخره طبیعیاتی اجتماعیات اون سکرنجی عصرده اعظمی انکشافی الده ایتدی؛ نهایت اون دو قوزنجی عصرده اسکی علوم سیاسیه، یعنی « دولت علماری » یاننده جمعیت علمی ده مظفرانه موقع احراز ایده بیلدی . دینه بیلیرکه اجتماعی علمده بو استقامت بوکونه قادر حاکم قالمشدر . فرانسز، انگلیز، ایتالیان و آمریقان اجتماعیاتچیلری، فلسفی اجتماعیات یامدقلری تقدیرده همان همان یالکیز بو استقامتی تعقیب ایتشلردر

اوقادار که طبعیاتجی اجتماعیاته غرب اجتماعیاتنی دیمک جائزدر. آلمان اجتماعیاتجیلری،
 یعنی آلمان لسانده یازان اجتماعیاتجیلر آراسندهده بونک برچوق طرفدارلری وارددر.
 شهسز بواجتماعیاته، خاصه آلمانیده قوتلی علیهدارلر بولدی. بوراده سادهجه
 بوکونکی اجتماعیات داخلنده کی مختلف جریانلر حقنده عمومی برقوش باقیشی وجوده
 کتیرمک ایسته دیکم ایچین بو مسئله نك اساسنه دهه فضله کیرمک وبو مختلف تلقیلرک
 نه قادار حقلی اولدیغنی کوسترمک موقعنده دکلم. یوقسه روحیاتجی اجتماعیاتک معروض
 قالدیغنی تنقیدی هیچ شهسز حقلی بولمق ایجاب ایدردی. بواجتماعیاته استقامت ویرن
 مسئله یا کلش وضع ایدلمشدر. « معنوی »، روحه ارجاع ایدیله مز و بشری
 حرث بسیط و روحی برطاقم سوق طبیعی قوتلرندن استخراج اولوناماز. اونک ایچوندرکه
 جمعیت عالمنک وظیفه سی، میخانیککی طبیعت عالمرینک اصولنه امتثالاً حرکت ایتک
 واجتماعی عالمی روحی آتوملرک حرکاتلریله ایضاح ایتک اولاماز. تاریخی تدقیقاتمه
 کوستر دیکم وجهله (نیوتون) بو طبعیاتجی روحی اجتماعیات تلقیسنه باطاولمشدر.
 فقط بزبوکون بر آزد ها ایلری کیدیورز و « معنوی » به عائد اولان شی معنوی به
 ویره بیلورز. اونک ایچوندرکه آرتق بوکون هیچ بر حرث علمنده واولوبته جمعیت
 عالمنده طبیعت علملرندن مستعار تاقی طرزلرینک تطبیقیله اکتفا ایدمه یز. بناءً
 علیه غرب اجتماعیاتک تنقیدی بر صورتده ردی تمامیه یرنده در. یالکز بر چوق
 منقدر غایه یی آشمشدر. حاکم اولان طبعیاتجی اجتماعیات، خطالی یوللره کیرمش
 اولدی ایچین اجتماعی مناسباتک بشری حرث اعتباریله معناسنی تدقیق ایتکدن عبارت
 مستقل بر علم شعبه سنک تشکل ایدمه به جکنی استخراج ایتک قطعاً وارد اولاماز. دهه
 اساسلی رتدقیق بالعکس بزه کوستر برکه طبعیاتجی اجتماعیاتک یایدیغنی خطالردن احتراز
 ایتک شرطیله یعنی - تک برکله ایچنده افاده ایتک ایچین - معنوی علملر شکلنده انکشاف
 ایدمک بر اجتماعیات تمامیه قابل تصوردر. نته کیم دهه شیمیدین بو خصوصده
 بر چوق نمونه لر الیزدر. یالکز بونک ایچین هر شیدن اول ایجاب ایدرکه بو
 اجتماعیات « معنوی » یی، هر هانکی بر شیدن انشعاب ایتدیرمک و یا خود هر هانکی
 بر شینه ارجاع ایتک ادعاسندن واز کچهرک « معنوی » اولمق اوزره تدقیقه موضوع
 اتخاذ ایتسین. فقط بو اجتماعیات دیکر طرفندن ده هر نوع « معنوی » نك اجتماعی
 مناسبترلرینی و علاقه لرینی فوق العاده اولان اهمیتی داخلنده کورسون و بونلرک تدقیقنی
 چوق قیمتی تلقی ایتسین. اگر تاریخک بویوک مسئله سی، « معنوی » نك ناصل

روح اولدینی مسئله سی ایسه معنوی بر علم حالنده اولان اجتماعیاتک ده وظیفه سی شو اولاجقدر : بصیرورتی اجتماعی بر صورتده ، یعنی بر مناسبت حادثه سی اولارق انمودجی شکلری داخلنده ارائه ایتک . بناء علیه بونواولوژیک اجتماعیاتک استهداف ایده جکی غایه ، حاکم اجتماعیاتک غایه سندن آری اولاجنی کیی بالنتیجه تعقیب ایده جکی یول اعتباریله ده فرقلی اولاجقدر .

یوقاریده قیدایتدیکم وجهله ، اجتماعیاتک ، « شکلی » و « مادی » اولمق اوزره تصنیفی حقیقده بوراده برکله سویله مه نک زمانیدر .

هر شیدن اول شو نقطه یی قید ایتک ایسترم که روحی اجتماعیات (یعنی غرب اجتماعیاتی) و معنوی اجتماعیات (یعنی آلمان اجتماعیاتی) آراسنده کوستردیکم فرق ایله مادی اجتماعیات و شکلی اجتماعیات تصنیفنده کی فرقی عینی عد ایتهمک لازمدر . بو آله رناتیف ویا آتی تهز بکا اولیه کلیمورکه ، بر سوء تفهمه استناد ایدیور ، یاخودده هیچ اولمازسه دوغرو بر فکری چوق غیر موفق بر صورتده فورموله ایتمکده در . بوراده بر برینک عکسی اولمق اوزره وضع وقید اولونه بیله جک شی آشکاردر : نظریه و اختبار . شکلی اجتماعیات تسمیه اولونان شی ، اجتماعی مناسبتلرده کی نظری امکانلری میدانه چیقارمقدن باشقه برشی دکدر . بوکا مقابل مادی اجتماعیاتدن ده ، بو مناسبتلرک تارنخده تحقیقی آکلاشیلیور . شو حالده ظن ایدرم که شکلی - مادی فرقندن تمامیه فراغت ایده رک بونک یرینه نظری ، اختباری empirique فرقی اقامه ایتک واونی ده عمومی - خصوصی فرقیله اتمام ایتک ایجاب ایدر . روحی اجتماعیات ایله معنوی اجتماعیات آراسنده کی ماهیت فرقی ، خاصهً بوایکی متقابل فرقه نظراً ایکی نوع علمک مختلف وضعیتلری تصور ایتک صورتیه ، ده ای آکلایه بیلیرز .

اجتماعیانه بو ایکی استقامتدن هر بری بر نظریه و بر اختباره سوق ایدر ، وهرایکسی ده عمومی و خصوصی اجتماعیاته انقسام ایدر . فقط بونلرک آراسنده کی معنا آبریدر . نظری اجتماعیات هرایکی طرز مطالعه دهده عمومی اولابیلیر : یعنی ، کرک خصوصی حرث ساحه لری ایچین وکرک اجتماعی مناسبتلرایچین نظری مناسبت امکانلری هرایکی اجتماعیاتده تدقیق اولونابیلیر . نواولوژیک اجتماعیاتده بونوع عمومیتلری (قوت ، حاکمیت الخ ...) تدقیق ایده جک و اونلرک مفهوم حالنده ایضاحلرینه چالیشه جقدر . یا لکنز بوکا حرث دائره سی ایچنده کی مناسبتلردن تجرید طریقیه موفق اولابیله جقدر ؛ حتی نظری تلقی داخلنده قیمت حکملرینک تأثیری ،

معنوی اجتماعاتده خصوصی مناسبتلرده اولدیغندن دها فضله قوتله تظاهر ایتسه بیلله .
معنوی اجتماعاتك خصوصی به اولان بو میلی اختبار ساحه سنده مطلق صورته
خصوصی به انحصار ایده جکدر . هر ایکی تلقی آراسنده کی قطعی اولان مهم فرق
ایشته بوراده در . نواولوژیک اجتماعات ، عمومی اختباری طایماز و طایمازده .
روحیاتجی اجتماعات هر حرثك بسیط روحی حادثه لردن تولد ایتدیکنی اثبات ایتکی
کندیسنه وظیفه ایدیزکن نواولوژیک اجتماعات بوتابعیتدن احتراز ایدر . زیرا بو
نوع تلقیره خاص اولان بر شرطی ، یعنی بوتون حرثلری براسم آلتنده طوبیلامق
امکاتی قبول ایده مز ؛ نواولوژیک اجتماعاتك کندیسنه خاص اولان موضوعی «معنوی» نك
اجتماعیلشمسی اولدیغی جهته هر بر اختبارده ، یعنی هر هانکی بر تاریخی واقعته نك
ایضا حنده ، « معنوی » نك تجسد ایتدیکی منفرد حرث ساحه لرینی خصوصی بر
تدقیقه تابع طوتمق مجبوریتنده در . تجربه ده عمومی «معنوی» یوقدر ، یالکزم معنوی نك
خصوصی بر تظاهری واردر : دینده ، دولته ، کلیساده الخ ... اولدیغی وجهه
هیچ بر معنویات ساحه سی دیگر برندن انشعاب ایتدیر یله میه جکی کیبی بوتون معنویات
ساحه لری ده بر نك ساحه دن استخراج ایدیلله مز . بوتقدیرده تجربی بر علم موضوع
بحث اولدقجه ، منفرد حرث ساحه لرینك خصوصی تدقیقه ؛ کتفا ایتك وبونلرک
ترکیبی ، فلسفه به ترک ایتك ضروریدر .

اجتماعاتك ماهیتی و وظیفه سی حقیقه کی آلمان تلقیسی اساس اعتباریله بوندن
عبارتدر ؛ نته کیم بوندن دولاییدر که دین ، حقوق ، اقتصاد الخ ... کیبی منفرد
حرث ساحه لرینك خصوصی بر صورته مطالعه سنه عائد پك مکمل اجتماعات تدقیقینه
مالک اولدیغمز حالده ایشه یارار ماهیته عمومی اجتماعاته آنجق پك آز مقدارده
مثال کوستره بیلیرز . حالبوکه بونلر غربده پك مبدولدر .

اجتماعاتك بوایکی استقامتی آراسنده کی فرق « آکلامق » و « قانون » دیدیکمز
بو کونکی علممزك ایکی مرکزی مفهومه قارشی بو استقامتلك آلدیغی مختلف
وضعیتلك تدقیقه ده بویوک بر معنا اکتساب ایدر .

« آکلامق » مفهومی علممزك مرکزی مفهومی اولارق قید ایتدم . حقیقه ده ده
بویوله در ؛ چونکه موضوع بحث اولان بر حرث علمیدر . حرث علمنك هر تحریسی
آکلامق اوزرینه توجه ایدر یعنی ، داخدن خارجه دوشرو بریلکی اوزرینه توجه

ایدر. طبیعت علملرنده ایسه بالعکس بو علملر یالکیز ادراک ایتیه یعنی، خارجدن داخله دوغرو بیامکه توجه ایدر. بو صورتله هر علمی اجتماعیات، غایه سی اعتباریه «آ کلایان» اجتماعیاتدر. آ کلادیمیز برشی، یا بر فاسفه، یعنی مه تافیزیک ویا ناتمام بر علمدر. بناءً غایه اجتماعیاتک هرایکی استقامتی ده، آ کلامق اوزرینه متوجه اولمالیدر. اکر بزبوگون حالا میخانیک ویا خود دیکر طبیعت علملرینک پرده نسپلرینی حرث واقعهرینه تطبیق ایده بیلدجکمز و بزه «حقیقی» بیلکی بی تأمین ایده بیلدجک اولان یالکیز طبیعت علملرینک اصوللری اولدیغنی امید ایدرسهک، بو عفو ایدلر بر کرلیک اولور. حالبوکه مسئله تمامیه بونک عکسنه در: «حقیقی» بیلکی، آنجق «آ کلادیمیز» نسبتده موجوددر یعنی، یالکیز حرث ساحه سنه منحصردر؛ طبیعتک قارشیدنده ایسه عاجز قالیر.

بونکله برابر آ کلامق طبیعتیه اجتماعیاتده کوردیکمز هرایکی استقامتده بر برندن فرقلیدر؛ برشقه کوره آ کلامق بسیقولوژیک، دیکرینه کوره ایسه نواولوژیکدر. بسیقولوژیک آ کلامق روحی آ کلامق دیمکدر ویا بانجی روحی واقعهری کندمزده یاشامق (Einfühlung) اوزرینه مؤسسدر.

نواولوژیک آ کلامق ایسه، «معنوی» یی آ کلامقدر و «معنایی و مآلی» آ کلامقله مترادفدر.

هر ایکی نوع اجتماعیاتک طبیعتیه مرکزی بر مفهوم اولارق قبول ایتدکلی قانونیت مفهوملری ده عینی صورتله بر برندن آریلیر. هر ایکی استقامت بورادهده بر برندن اوزاقلاشیر. یوقاریدهده کوردک که روحی اجتماعیاتک یوکسک غایه سی ممکن اولدیغنی قادار عمومی بر مرعیتی حائر بر نومولوژی یایمقدر. بونک قانونیتی علمی بر قانونیتدر، یعنی دار معناده روحی بر قانونیتدر. بواجتماعیات، نظاملرینی روحی حادثهلرک ضروریتندن اقتباس ایدر.

نواولوژیک اجتماعیات ایسه، معلوم سبیلردن دولایی بویه بر نومولوژی بی استهداف ایده مز. بونک غایه سی دهها فضا به منفرد حرث یا خود معنویات ساحلرینک درونی معنا قانونیتی تدقیق ایتک و بونک، «معنوی» نک تاریخ انجمنده تحقیقی خصوصنده کی اهمیتی اثبات ایتمکدر. بو صورتله بونک قانونیتی عقلی، یا خود - تعبیر یا کلش آ کلاشلماق شرطیه - درونی (immanent) بروصنی حائردر. منفرد مؤلفلرک

اثرلرنده بوايكي نوع قانونيت مفهومندن هرايكيسنك ده ا كثر يتله تطبيق ساحه سنه
كچديكني قيد ايتمكه احتياج بوقدر. اك موفق اثرلرده بيله بوتلقيلرك بربرندن استعانه
ايتسي قاعده حالنه كچمش وضررلى عد ايدلمه مشدر.

وهرنر زومبارت

مترجمي : زهت ثروت

Werner Sombart

« زومبارت » منتحباتنك باشنده ترجمه ايتديكمز بو مقدمه يي يازدقدن صوكر ا بو مختلف
اجتماعيات تلقيلريني اك ابي تمثيل ايدن اجتماعياتجديلردن نمونه لر آليور . بو صورته فلسفي
اجتماعيات ايجين « قوت » ، « شه لهر » دن ؛ روحى اجتماعيات ايجين « تارد » ، « برايسينغ » ،
« ووندت » ، « شتاملهر » ، « سپه نسهر » ، « تونيه س » ، « كيرقه » ، « وورت » ،
« ليندنه ر » ، « لوبون » ، « زيممه ل » دن ؛ هنوز ايلك تجربهلرى ياپيلديغنى سويله ديكي
معنوى اجتماعيات نمونه لرى اولق اوزرده ده « شه فله » ، « شان » ، « شه لار » و ماقس
وهمهر « دن نمونه لر آلمشدر .

ن . ث .

